

**Posudek na hodnocení vlivů záměru
na lokality soustavy Natura 2000
dle § 45i zákona 114/1992 Sb., v platném znění**

Rekreační komplex s přístavištěm Dolní Vltavice

Jan Losík

červen 2011

Datum zpracování posudku: 28. 6. 2011

Zpracovatel posudku:

Mgr. Jan Losík, PhD.

Schweitzerova 47

779 00 Olomouc

tel.: 604 623 654

Autorizace ke zpracování posudku:

Autor je držitelem autorizace MŽP ČR č.j. 630/279/05 k posuzování vlivů na lokality soustavy Natura 2000.

Podpis zpracovatele posudku:

.....

V Olomouci dne 28. 6. 2011

OBSAH:

1	Úvod.....	4
2	Základní údaje o záměru.....	4
3	Posouzení úplnosti a správnosti naturového hodnocení v dokumentaci EIA.....	5
4	Hodnocení vlivů záměru na EVL a PO	6
5	Závěr.....	12
6	Návrh konkrétních opatření k eliminaci případných negativních vlivů realizace záměru na lokality soustavy Natura 2000.....	12
7	Návrh stanoviska.....	12
8	Seznam použité literatury a podkladů.....	15

1 Úvod

Předmětem tohoto posudku je dokumentace o hodnocení vlivu záměru na lokality soustavy Natura 2000 dle § 45i zákona 114/92 Sb., v platném znění, k záměru „Rekreační komplex s přístavištěm Dolní Vltavice“, které vypracoval RNDr. Ondřej Bílek v únoru roku 2011. Zadavatelem posudku je Ing. Zuzana Toniková, která pro daný záměr zpracovala odborný posudek EIA dle přílohy č. 5 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, v platném znění.

Předkládaný posudek byl zpracován podle souvisejících metodických pokynů MŽP ČR a je v souladu s § 45i zákona č. 114/1992 Sb. (o ochraně přírody a krajiny, v platném znění). Cílem zpracování naturového hodnocení v posudku je prověřit správnost dokumentace, resp. její součásti – naturového hodnocení záměru. Jedná se zejména o posouzení úplnosti a správnosti v dokumentaci uvedených údajů a závěrů dokumentace, zda záměr má nebo nemá významný negativní vliv na předměty ochrany a celistvost konkrétních lokalit soustavy Natura 2000.

2 Základní údaje o záměru

Název záměru: Rekreační komplex s přístavištěm Dolní Vltavice

Umístění záměru: kraj: Jihočeský
katastrální území: Černá v Pošumaví, Frymburk

Rozsah (kapacita) záměru: Hodnocení dr. Bílka je zpracováno pro 3 varianty záměru. Varianta 1. byla navržena oznamovatelem (zastavěná plocha objekty je 11 661 m² s kapacitou ubytování 972 lůžek, 326 parkovacích stání), 2. varianta je redukcí 1. varianty, která vznikla na základě posouzení vlivů v rámci zpracování oznámení záměru (zastavěná plocha objekty 10 601 m², ubytovací kapacita 906 lůžek, 326 parkovacích stání), 3. varianta je pak další redukcí 2. varianty a vznikla na základě požadavků v závěru zjišťovacího řízení na další redukcí ploch a počtu lůžek (zastavěná plocha objekty 10 208 m², ubytovací kapacita 807 lůžek, 302 parkovacích stání). Výstavba celého areálu je v každé variantě plánována etapovitě. Areál bude mít celkovou rozlohu přibližně 11 ha, přičemž v jednotlivých variantách je rozdílná zastavěná plocha i počet lůžek (viz tab. č. 2: Přehled kapacit záměru v jednotlivých navržených variantách). Přístaviště je navrženo v jedné variantě, bude mít maximálně celkem 80 míst pro jachty o velikosti do 9 m (plánováno je 40 míst pro lodě 4–8 m a 40 míst pro lodě velikosti 6–9 m). Podrobný popis záměru je uveden v dokumentaci podle zákona č.100/2001 Sb., přílohy č. 4. V hodnocení dr. Bílka je pak rovněž uveden popis záměru, který obsahuje všechny relevantní informace pro provedení hodnocení vlivu na soustavu Natura 2000 dle § 45i zák. č. 114/1992 Sb.

3 Posouzení úplnosti a správnosti naturového hodnocení v dokumentaci EIA

Zadání hodnocení

Hodnocení vlivu záměru na lokality soustavy Natura 2000 bylo zpracováno jak ve fázi oznámení, tak ve fázi dokumentace v procesu EIA. Předmětem tohoto posudku je hodnocení zpracované pro fázi dokumentace. Podnětem pro zpracování hodnocení bylo stanovisko OOP podle § 45i odst. 1 ZOPK – Správy Národního parku a Chráněné krajinné oblasti Šumava č.j. SZ NPS 11697/2008/2 ze dne 19.12.2008. Uvedeným stanoviskem podle § 45i odst. 1 ZOPK nebyl vyloučen významný negativní vliv záměru na EVL a PO. Na základě závěrů zjišťovacího řízení pak bylo pro fázi dokumentace naturové hodnocení doplněno o zhodnocení variant záměru. Hodnocení má formu samostatné přílohy dokumentace EIA. Obsah textu hodnocení odpovídá požadavkům § 45i zákona č. 114/92 Sb., o ochraně přírody a krajiny. V úvodu hodnocení autor uvádí obecné principy, jimiž se při zpracování hodnocení řídil. V souladu s metodikou MŽP byla použita bodová stupnice umožňující kategorizovat zjištěný vliv podle významnosti jeho dopadů na předměty ochrany. Rovněž jsou zde uvedeny indikátory používané pro stanovení hranice významně negativního vlivu.

Stanovisko posuzovatele: Struktura a metody hodnocení jsou v souladu s metodickým pokynem MŽP pro provádění naturových hodnocení. Po formální stránce je možné hodnocení považovat za úplné. Autor hodnocení věnoval dostatečnou pozornost charakteristice záměru a uvedl všechny potřebné údaje relevantní pro vyhodnocení vlivu na evropsky významné lokality a ptačí oblasti. Adekvátně k vlastnostem záměru je popsáno také dotčené území a charakterizovány biotopy v místě plánované stavby. Metody použité při provádění hodnocení jsou dostatečné pro dosažení hlavního cíle hodnocení, kterým je zjistit, zda má záměr významný negativní vliv na předměty ochrany a celistvost konkrétních evropsky významných lokalit nebo ptačích oblastí.

Identifikace ovlivněných území soustavy Natura 2000

Hlavním kritériem při určování dotčených součástí soustavy Natura 2000 byla poloha záměru vzhledem k okolním ptačím oblastem a evropsky významným lokalitám, přičemž byly zohledněny i vlastnosti předmětů ochrany v těchto územích. Jako potenciálně ovlivněné byly určeny Evropsky významná lokalita CZ0314024 Šumava a Ptačí oblast CZ0311041 Šumava. V hodnocení dále následuje charakteristika těchto území soustavy Natura 2000 a vyčerpávající přehled jejich předmětů ochrany. V tomto přehledu je uveden popis jednotlivých předmětů ochrany a charakteristika jejich výskytu v místě záměru a přilehlých částech EVL či PO Šumava. Pro každý předmět ochrany je pak uvedeno odůvodněné rozhodnutí, zda může být tento předmět ochrany hodnoceným záměrem dotčen či nikoliv. V dalších částech textu se dr. Bílek věnuje podrobnému posouzení potenciálně ovlivněných předmětů ochrany. V případě EVL Šumava se jedná o přírodní stanoviště 91E0 – Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy temperátní a boreální Evropy (*Alno-Padion*, *Alnion incanae*, *Salicion albae*) a vydru říční (*Lutra lutra*). Vliv na

stanoviště 91E0 nebyl vyloučen z důvodu přímého územního kontaktu tohoto stanoviště a lokality ovlivněné hodnoceným záměrem. Vydra říční byla jako potenciálně dotčený druh označena z důvodu ovlivnění jejích potenciálních biotopů a migračních tras.

V případě PO Šumava bylo konstatováno riziko potenciálního ovlivnění tetřívka obecného (*Tetrao tetrix*) a chřástala polního (*Crex crex*). Dle názoru hodnotitele nelze u těchto druhů vyloučit nepřímé ovlivnění rušením v důsledku zvýšení návštěvnosti území, zejména v souvislosti s rizikem kumulace tohoto vlivu v důsledku přípravy dalších obdobných záměrů na levém břehu Lipna.

Stanovisko posuzovatele: Identifikace potenciálně ovlivněných území soustavy Natura 2000 a předmětů ochrany proběhla odpovídajícím způsobem a s jejími výsledky lze jednoznačně souhlasit. Hodnocení v příloze obsahuje i grafické znázornění polohy záměru ve vztahu k okolním EVL a PO. Popis dotčené EVL a PO je dostačující k provedení vlastního hodnocení. Přehled předmětů ochrany a jejich popis je proveden bezchybně, autor shromáždil potřebné informace o jejich výskytu v dotčeném území a správně identifikoval všechny druhy a stanoviště, které by mohly být záměrem dotčeny.

4 Hodnocení vlivů záměru na EVL a PO

Hodnocení úplnosti podkladů

Autor uvádí přehled použitých podkladů dodaných zadavatelem a také dalších podkladů, které k hodnocení záměru využil. Dále konstatuje, že tyto podklady byly dostatečné k provedení posouzení.

Stanovisko posuzovatele: S tímto tvrzením je možné souhlasit, neboť k hodnocení byly k dispozici jak odpovídající informace o rozsahu záměru, tak i dostatečné znalosti o bionomii a rozšíření předmětů ochrany dotčených EVL a PO. Kromě vlastního terénního šetření dr. Bílek využil i výsledky hodnocení, které v daném území zpracoval v minulosti. Využil i další zdroje údajů týkajících se předmětů ochrany PO a EVL Šumava. V souladu s doporučenou metodikou záměr konzultoval také s odborníky působícími na Správě NP a CHKO Šumava. Určitou slabinou je absence odborných článků věnovaných problematice migračního chování a biotopových preferencí tetřívka obecného. V přehledu použité literatury bych rovněž očekával publikaci věnovanou výsledkům monitoringu druhů přílohy I směrnice o ptácích a ptačích oblastí (Hora a kol. 2010).

Identifikace možných vlivů záměru na dotčené předměty ochrany

V kapitole nazvané „Možné vlivy záměru“ dr. Bílek nejprve uvádí výčet potenciálních vlivů záměru na předměty ochrany v dotčené PO a EVL, které rozděluje na přímé a nepřímé a zohledňuje také, zda budou působit ve fázi výstavby nebo provozu záměru. Kromě samotného přímého zásahu do přírodních stanovišť považuje autor za největší rizika realizace záměru

zásah do migračních tras živočichů, kteří jsou předmětem ochrany v EVL a PO Šumava. Vliv na živočichy přitom může spočívat jak v přímém zásahu do jejich biotopů, tak v rušení vyvolaném stavební činností nebo zvýšením návštěvnosti území.

Stanovisko posuzovatele: Bez připomínek. Autor vyčerpávajícím způsobem identifikuje řadu možných vlivů záměru na předměty ochrany.

Vyhodnocení vlivů na jednotlivé předměty ochrany

V části hodnocení nazvané „Dopady záměru na jednotlivé předměty ochrany a jejich významnost“ se autor postupně zabývá potenciálně ovlivněnými předměty, které definoval v předchozích kapitolách. Pro každý předmět ochrany uvádí jeho ekologické nároky a rekapituluje jeho výskyt v dotčeném území. Následuje slovní vyhodnocení potenciálních vlivů, přičemž autor rozlišuje míru vlivu pro navržené varianty záměru. Pro každý předmět ochrany pak autor uvádí bodové ohodnocení míry vlivu dle metodiky MŽP.

Stanovisko posuzovatele: Komentář posuzovatele k hodnocení vlivu na jednotlivé předměty ochrany je uveden níže. Tato část hodnocení je stěžejní pro naplnění jeho hlavního cíle, kterým je zodpovězení otázky, zda daný záměr může mít významně negativní vliv na předměty ochrany v dotčených lokalitách soustavy Natura 2000. Je proto dosti neobvyklé, že autor hodnocení kapitoly nerozdělil zvláště na část věnovanou předmětům ochrany PO Šumava a část věnovanou předmětům ochrany EVL Šumava. V následujícím textu posudku je toto rozdělení použito.

Hodnocení vlivů záměru na předměty ochrany EVL Šumava

Přírodní stanoviště 91E0

Autor hodnocení nejprve popisuje stav stanoviště zjištěný během terénního šetření. Následně kvantifikuje plošný zábor stanoviště vyvolaný výstavbou ČOV a souvisejících komunikací a uvádí také odhad rozsahu plochy stanoviště, která bude ovlivněna v důsledku jejího začlenění do ploch vzrostlé zeleně v rámci plánovaného areálu. Dále je kvantifikován zábor stanoviště, k němuž by došlo v případě realizace záměru ve variantě 1, která počítá s vytvořením sportovně rekreačních ploch na východním okraji areálu. Autor hodnocení shledává vyvolanou ztrátu stanoviště jako zanedbatelnou v porovnání s jeho celkovou rozlohou v EVL i v rámci území obce Frymburk. Vliv na tento předmět ochrany proto hodnotí jako mírně negativní, přičemž doporučuje vliv zmírnit ustoupením od varianty 1.

Stanovisko posuzovatele: Všechny dílčí závěry prezentované v této části hodnocení jsou podloženy odpovídajícími argumenty. Přímé dopady na dotčené přírodní stanoviště je možné objektivně posoudit prostřednictvím stanovení relativního záboru. Vzhledem k tomu, že zábor bude výrazně menší než 1 % z jeho celkové rozlohy v EVL, splňuje vliv definici mírně negativního ovlivnění.

Vydra říční

Autor nejprve stručně uvádí biotopové preference druhu a konstatuje, že v dotčeném území se vydry vyskytují jen potenciálně či při migracích. Hlavní vliv záměru spatřuje v dotčení potenciálních úkrytových biotopů, k němuž dojde v důsledku úprav břehů a výstavby přístaviště. Při hodnocení vlivu jednotlivých variant záměru se opírá o délku ovlivněného úseku břehu. U všech variant shledává mírně negativní vliv, přičemž k nejméně výraznému dotčení potenciálních biotopů dojde v případě realizace varianty 1, zatímco varianta 3 bude mít vliv nejmenší.

Stanovisko posuzovatele: Také v tomto případě je možné se závěrem hodnocení souhlasit. Autor při posuzování významu území pro vydru cituje odborné publikace, které se zabývají stanovištními nároky tohoto druhu. Pro úplnost mohlo být zmíněno, že výskyt vyder byl na březích Lipenské nádrže prokazatelně zaznamenán (údaje v Nálezové databázi AOPK ČR). Na druhou stranu je třeba zdůraznit, že morfologie břehů v dotčeném území prakticky vylučuje možnost výskytu nor, v nichž by se vydra mohla rozmnožovat. Nedojde tedy k zásahu do biotopů, v nichž by se vydra mohla trvale vyskytovat a vlivu mohou být vystaveni pouze občasné migrující jedinci. Toto je také hlavní důvod, proč je možné vliv hodnotit jako mírně negativní. Dle názoru posuzovatele však měl autor hodnocení kromě zásahu do vegetace a úprav břehů zohlednit také plánovanou výstavbu sypaného mola, které může tvořit překážku pro migrující vydry. Pokud má dotčená část břehu zůstat pro vydry alespoň částečně průchodná, bylo by vhodné migraci co nejvíce usnadnit. Sypané těleso mola však může tvořit překážku zejména pro jedince, kteří by se dostali do prostoru přístaviště. Pokud by migrující vydra měla prostor přístaviště opustit v západním směru, musel by daný jedinec překonat molo shora nebo bez možnosti úkrytu molo obejít po jeho otevřených březích. Domnívám se, že pro omezení vlivu na migrační prostupnost území, by bylo v hodné při finalizaci návrhu mola zohlednit požadavek na zajištění jeho příčné průchodnosti pro vydry.

Hodnocení vlivů záměru na předměty ochrany PO Šumava

Tetřívěk obecný

V úvodu hodnocení vlivu na tento druh dr. Bílek uvádí přehled biotopů, které tetřívěk osidluje v rámci Šumavy a konstatuje, že jeho výskyt v daném území má charakter metapopulace. Přičemž dílčí populace jsou vázány na místa s vhodnými biotopy na obou březích Lipna. V textu a grafické příloze jsou pak přehledně uvedena místa výskytu druhu v okolí záměru. Vzhledem k tomu, že přímo na místě záměru nebyl výskyt tetřívka zaznamenán autor vylučuje možnost přímého ovlivnění populace. Na druhou stranu se však o několik řádků dále dozvídáme, že autor nevyklučuje ani možnost občasného výskytu tetřívků i v prostoru posuzovaného záměru. Riziko spatřuje v možnosti vyrušování ptáků v důsledku zvyšování návštěvnosti území ptačí oblasti, k němuž může dojít v souvislosti s budováním nových ubytovacích kapacit na levém břehu Lipenské přehrady. Další vliv pak dle názoru hodnotitele může představovat změna krajinné

struktury způsobená výstavbou rekreačních komplexů, což spolu se zvýšeným pohybem osob a dopravy v jejich okolí může vést ke ztrátě lokálních biotopů, které umožňují migrace tetřívků mezi jednotlivými částmi metapopulace. Po výčtu těchto rizik pak autor vyhodnocuje míru ovlivnění jako mírně negativní pro všechny varianty záměru.

Stanovisko posuzovatele: Tato část hodnocení je do značné míry pouze popisná. Autor uvádí místa výskytu tetřívka v okolí záměru a prezentuje přehled rizik, která pro jeho populaci mohou plynout z realizace hodnoceného záměru a také dalších obdobných záměrů plánovaných na levém břehu Lipna. Vzhledem k tomu, že tetřívek obecný patří k nejohroženějším předmětům ochrany v PO Šumava (Hora a kol. 2010), je zarážející, že autor hodnocení neprezentuje žádné argumenty, jimiž by podpořil své rozhodnutí vyhodnotit vliv na tento druh jako mírně negativní. Autor necituje ani žádné odborné publikace věnované migračnímu chování a biotopovým nárokům tetřívka. Informace o této problematice jsou dostupné (pro přehled např. Svobodová 2005) a mohly posloužit k doložení některých tvrzení, která autor uvádí. Výsledky telemetrických sledování tetřívků (Marjakangas & Kiviniemi, 2005; Warren & Baines, 2002; Caizergues & Ellison, 2002) naznačují, že samice tetřívků se pohybují výrazně více než samci, migrace jsou soustředěny do jarního a podzimního období, přičemž migrace mohou být v řádu nižších desítek kilometrů. Tetřívek je však relativně slabý letec, proto ptáci při migracích potřebují nalézat vhodná místa k odpočinku. Tato skutečnost je v hodnocení dr. Bílka zohledněna a je zřejmě také hlavním důvodem proč autor konstatoval mírně negativní vliv záměru i přesto, že leží mimo území PO Šumava a výskyt tetřívků zde nebyl zaznamenán. Samotné riziko zvýšení návštěvnosti a rušení na biotopech PO vyvolané budováním nových ubytovacích kapacit je na úrovni hodnocení samostatného záměru prakticky nevyhodnotitelné. Dle zkušeností autora posudku je i na úrovni hodnocení územně plánovací dokumentace velmi obtížné najít argumenty pro omezení budování ubytovacích kapacit jen z toho důvodu, že může dojít ke zvýšení návštěvnosti v lokalitách, které jsou od místa záměru často dosti vzdáleny. Autor hodnocení zmiňuje také riziko kumulativního vlivu okolních záměrů, jeho analýza je předmětem následující kapitoly.

Chřástal polní

Autor nejprve shrnuje poznatky o biotopech a výskytu chřástala polního v místě záměru a jeho okolí. Uvádí také, že stav populací v PO Šumava i v PO Boletice je dobrý a zmiňuje také schopnost jedinců překonávat dlouhé vzdálenosti. Hodnotitel uvádí, že plochy dotčené záměrem nemají pro výskyt chřástalů prakticky žádný význam a z tohoto důvodu hodnotí vliv na tento předmět ochrany PO Šumava jako nulový.

Stanovisko posuzovatele: Také v této části hodnocení se dle názoru posuzovatele mělo objevit více odkazů na odborné články, kterými by autor hodnocení podpořil svá tvrzení. Nicméně s použitou argumentací je možné souhlasit a ztotožnit se s výsledným hodnocením vlivu. Je

zřejmé, že intenzivně obhospodařovaná kulturní louka, která zaujímá většinu přímo dotčeného území, nepředstavuje pro chřástala polního příliš atraktivní biotop. Autor mohl více rozebrat skutečnost, že chřástal byl ojediněle zaznamenán v prostoru vlhčí louky cca 800 m severně od místa záměru. K tomuto je možné uvést, že výraznější ovlivnění tohoto prostoru lze vyloučit vzhledem k dostatečné vzdálenosti od plánovaného rekreačního areálu. Pro vyloučení vlivu na tento předmět ochrany je však zásadní skutečnost, že místo záměru leží mimo území PO a nebyl zde výskyt chřástala polního zaznamenán.

Hodnocení vlivů záměru na celistvost EVL a PO Šumava

V hodnocení dr. Bílka se samostatná kapitola věnovaná hodnocení vlivu záměru na celistvost lokalit soustavy Natura 2000 neobjevuje. Pouze v závěru hodnocení je uvedeno, že záměr významně neovlivní celistvost dotčených lokalit.

Stanovisko posuzovatele: Celistvost je chápána jako ekologická integrita lokality, která zahrnuje ekologické vazby, struktury a klíčové charakteristiky (diverzita) ve vztahu k předmětům ochrany a jejich zachování ve stavu příznivém z hlediska ochrany. Vzhledem k tomu, že celistvost lokalit se posuzuje ve vztahu k definovaným předmětům ochrany, lze výsledky hodnocení vlivu záměru na celistvost odvodit z popisu vlivu na dotčené předměty ochrany. V hodnocení vlivu na soustavu Natura 2000 je však dobrým zvykem věnovat posouzení vlivu na celistvost samostatnou část, v níž autor zhodnotí např. také vliv záměru na diverzitu druhů a stanovišť v dotčeném území. S ohledem na skutečnost, že vliv na předměty ochrany byl shledán jako mírně negativní a biotopy v místě záměru ve větší míře nehostí populace vzácných nebo zvláště chráněných druhů, je možné s posouzením vlivu na celistvost uvedeným v závěru hodnocení souhlasit.

Hodnocení kumulativních vlivů

V kapitole nazvané „Hodnocení příspěvku ke kumulaci vlivu“ dr. Bílek nejprve opakuje, že kumulace vlivu by mohla nastat v souvislosti s přípravou dalších rekreačních areálů na březích Lipenské nádrže. Jejich realizace by mohla vést k záboru přírodních stanovišť a biotopů druhových předmětů ochrany a také ke zvýšení návštěvnosti a intenzity rušení v citlivých částech PO a EVL Šumava. Autor konstatuje, že riziko významně negativního ovlivnění způsobeného kumulací více záměrů je vystavena především populace tetřívka obecného. Autor dále popisuje specifické problémy, které hodnocení kumulativního vlivu znesnadňují. Jde zejména o nedostatek informací o všech připravovaných záměrech a také o absenci odpovídajícího hodnocení na úrovni územně-plánovací dokumentace. Autor dochází k závěru, že za této situace je jedinou možností, jak riziko kumulativního vlivu omezit, provést redukci jednotlivých nově navrhovaných záměrů. Dále uvádí přehled záměrů obdobného charakteru, které jsou v okolí připravovány a u nichž vesměs došlo ke schválení v redukované formě. Autor také uvádí, že realizace některých okolních záměrů (zejména plánovaná výstavba na

Hruštickém poloostrově) může vést ke změnám ve výskytu tetřívků v území. Autor nevyklučuje, že jedinci vytlačení z Hruštického poloostrova by mohli začít ve větší míře využívat okolí Dolní Vltavice, které je položené v blízkosti tokanišť na pravém břehu Lipna. Na druhou stranu však také zohledňuje skutečnost, že plochy přímo dotčené záměrem nejsou tetřívkem aktuálně využívány a že v území již působí některé antropogenní vlivy související s rekreačním využitím. Význam kumulativního vlivu pak hodnotí jako mírně negativní s odkazem na jeho nezanedbatelný význam však doporučuje realizaci opatření pro jeho zmírnění.

Stanovisko posuzovatele: Autor posudku souhlasí s postojem hodnotitele, který považuje riziko kumulativního vlivu nejaktuálnější pro populaci tetřívka obecného. S tvrzením, že na úrovni jednotlivých záměrů je možné význam kumulativního vlivu hodnotit jen obtížně, lze souhlasit jen do jisté míry. Domnívám se, že se autor hodnocení mohl alespoň pokusit o nalezení objektivních ukazatelů míry kumulativního vlivu. K osvětlení této problematiky mohla přispět např. prostorová analýza, v níž by se kromě výskytu biotopů vhodných pro tetřívka projevil také vliv stávajících a připravovaných záměrů, které mohou mít vliv na tyto biotopy, respektive mohou ovlivnit migrační možnosti druhu v širším okolí. Autor v hodnocení zmiňuje riziko likvidace nebo rušení biotopů, které v krajině slouží jako nášlapné kameny pro migrující tetřívky, nepokusil se však popsat jejich množství a distribuci v dotčeném území. Z konstatování, že tetřívci se příležitostně mohou objevit i v prostoru posuzovaného záměru, je možné odvodit, že realizací stavby dojde k dotčení plochy, která může sloužit jako „nášlapný kámen“ pro migrující ptáky.

Srovnání významnosti vlivů jednotlivých variant záměru

Záměr byl hodnocen ve třech variantách, které se od sebe liší plošným rozsahem a kapacitou ubytovacích míst. Autor hodnocení doporučuje k realizaci záměr ve variantě 3, která počítá s nejmenším počtem ubytovacích míst, sníženým rozsahem zastavěných ploch a vyžádá si menší zábor přírodních stanovišť. Jedním z hlavních argumentů pro výběr varianty 3 je snížení kumulativního vlivu zvýšené návštěvnosti na území PO a EVL Šumava. Hodnocením nulové varianty, která představuje zachování území ve stávajícím stavu bez realizace hodnoceného záměru, se hodnotitel v této kapitole nezabýval. Konstatování, že nulová varianta je zcela bez vlivu na předměty ochrany PO a EVL je v hodnocení uvedeno až v kapitole Závěr.

Stanovisko posuzovatele: Výběr varianty záměru s nejmenším potenciálním vlivem na PO a EVL Šumava je logickým vyústěním hodnocení, které připouští riziko kumulativního vlivu, který nelze jednoznačně kvantifikovat. V tomto bodě je tedy možné s hodnotitelem souhlasit. Pokud by autor hodnocení do srovnání přibral také nulovou variantu, je nasnadě, že tato by z hlediska vlivu na PO a EVL byla hodnocena jako příznivější. Realizace kterékoli aktivní varianty záměru bude mít za následek všechny výše popsané mírně negativní vlivy na dotčené předměty ochrany.

5 Závěr

V závěru autor hodnocení nejprve stručně konstatuje, že záměr nebude mít významný negativní vliv na předměty ochrany a celistvost lokalit soustavy Natura 2000. Dále doporučuje k realizaci variantu 3, která má nejmenší vliv na předměty ochrany a představuje také nejmenší riziko kumulativního vlivu. Pro další zmírnění dopadů záměru pak autor odkazuje na kapitulu věnovanou návrhu zmírňujících opatření. V další části závěru pak rekapituluje výsledky hodnocení vlivu na jednotlivé předměty ochrany a stručně je zdůvodňuje.

Stanovisko posuzovatele: Struktura této kapitoly respektuje doporučenou metodiku MŽP. Výsledky hodnocení jsou jasně zrekapitulovány. Lze konstatovat, že hodnocení vlivu záměru „Rekreační komplex s přístavištěm Dolní Vltavice“ na lokality soustavy Natura 2000 je zpracováno v souladu s požadavky zákona č. 114/92 Sb., o ochraně přírody a krajiny v platném znění. Přes určité nedostatky v použité argumentaci je možné se závěrem hodnocení souhlasit.

Záměr nebude mít významný negativní vliv na předměty ochrany lokalit soustavy Natura 2000. Mírně negativní ovlivnění některých předmětů ochrany PO a EVL Šumava je možné zmírnit provedením vhodných opatření, která jsou navržena v hodnocení.

6 Návrh konkrétních opatření k eliminaci případných negativních vlivů realizace záměru na lokality soustavy Natura 2000

Autor hodnocení v kapitole věnované návrhu zmírňujících opatření nejprve konstatuje, že záměr je třeba realizovat ve variantě 3, která zajistí snížení negativního vlivu na předměty ochrany EVL a PO Šumava. Dále doporučuje 4 typy konkrétních opatření, jejichž cílem má být snížení dopadů záměru na předměty ochrany lokalit soustavy Natura 2000.

Stanovisko posuzovatele: Posuzovatel nemá k navrženým zmírňujícím opatřením žádné připomínky. Kromě opatření navržených hodnotitelem navrhuje realizovat i některá další opatření pro snížení negativního vlivu. Tato opatření jsou specifikována v návrhu stanoviska.

7 Návrh stanoviska

V této části posudku jsou dle metodického doporučení MŽP formulovány body 1., 3. a 4. kapitoly III přílohy č. 6 k zákonu č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí.

1. Souhrnná charakteristika předpokládaných vlivů záměru na životní prostředí z hlediska jejich rozsahu a významnosti

Hodnocení prokázalo, že realizace záměru „Rekreační komplex s přístavištěm Dolní Vltavice“ nebude mít významný negativní vliv na předměty ochrany a celistvost lokality soustavy Natura

2000. Záměr se nachází na území EVL Šumava a v blízkosti PO Šumava. Během hodnocení byly identifikovány možné negativní vlivy záměru na předměty ochrany těchto lokalit soustavy Natura 2000. Konkrétně může dojít k ovlivnění přírodního stanoviště 91E0, které je předmětem ochrany EVL Šumava. Realizace záměru ve variantě 1 si vyžádá zábor tohoto stanoviště o rozloze 0,32 ha. V případě realizace záměru ve variantě 2 nebo 3 bude plošný rozsah záboru stanoviště 91E0 dosahovat 0,24 ha. Vliv záměru ve všech variantách je klasifikován jako mírně negativní z důvodu relativně malé rozlohy záboru a snížené kvality stanoviště v místě záměru. Dalším předmětem ochrany EVL Šumava, který bude záměrem ovlivněn, je vydra říční. V případě tohoto druhu dojde k zásahu do biotopů, které jsou součástí migračního koridoru vyder podél břehů Lipna. Z hlediska pořadí variant záměru je očekávaný vliv nejmenší ve variantě 3. Naopak k největšímu zásahu do migračního koridoru by došlo v případě realizace záměru ve variantě 1. Také v tomto případě je vliv záměru na předmět ochrany hodnocen jako mírně negativní pro všechny varianty. Důvodem je skutečnost, že vydry se v dotčeném území trvale nevyskytují a migrační koridor bude narušen pouze lokálně a v žádném případě nedojde k jeho přerušení. Podmínky pro migraci vyder budou v porovnání se stávajícím stavem horší, avšak místo záměru zůstane pro vydry průchodné.

Jediným předmětem ochrany PO Šumava, u něhož hodnocení shledalo nenulový vliv, je tetřívka obecná. V případě tohoto druhu je vliv všech variant záměru rovnocenný a je klasifikován jako mírně negativní. Důvodem pro toto hodnocení je skutečnost, že nelze vyloučit vliv záměru na migrační možnosti tetřívky mezi pravým a levým břehem Lipna. A to i přesto, že záměr leží mimo území ptačí oblasti a výskyt tetřívky nebyl v místě záměru recentně doložen. Výstavba rekreačního areálu však může ve spojení s dalšími obdobnými záměry přispět ke změnám krajinné struktury, které se negativně projeví na migrační prostupnosti území pro tetřívky. Tyto změny spočívají především v urbanizaci krajiny a rozšíření oblastí, které jsou dotčeny antropickými vlivy (rušením, zvýšeným pohybem osob).

Zmírnění negativního vlivu záměru na celistvost a předměty ochrany EVL a PO Šumava je možné dosáhnout realizací navržených zmírňujících opatření.

3. Návrh opatření k prevenci, vyloučení, snížení, popřípadě kompenzaci nepříznivých vlivů záměru na životní prostředí včetně povinností a podmínek pro sledování a rozbor vlivů na životní prostředí

Zpracovatel posudku se ztotožňuje s návrhem zmírňujících opatření uvedeným v hodnocení dr. Bílka. Jedná se o 4 typy opatření:

- Minimalizovat vlivy záměru na stanoviště 91E0 – Smíšené jasanovo-olšové lužní lesy. Omezit plošný zábor stanoviště při stavbě ČOV, minimalizovat počet kácených dřevin a rozsah terénních úprav.

- Vyloučit zásahy do přirozené vegetace nad rámec nutný k realizaci projektu ve variantě 3. Zejména ochránit lesní porost na parcele č. 588 a příbřežní porosty rákosin a keřů na březích Lipna.
- Zachovat porosty v místě sportovně rekreační plochy navržené ve variantě 1 ve stávajícím stavu a zabránit jejich narušování i během provozu záměru. Cílem je především zachovat a podpořit izolační funkci porostu, aby odstínil rušivé vlivy provozu záměru na sousední přírodní stanoviště, která mohou využívat předměty ochrany PO a EVL Šumava.
- Nezasahovat do dna nádrže a neupravovat břehovou linii při budování přístaviště s výjimkou násypu mola a místa pro spouštění lodí.

Kromě těchto opatření autor posudku navrhuje realizaci následujících opatření, která by rovněž měla přispět ke zmírnění vlivu na předměty ochrany PO a EVL Šumava:

- Při navrhování mola zohlednit požadavek na zajištění jeho příčné průchodnosti pro vydry. Pokud by sklon břehů násypu byl příliš prudký, je třeba při břehu vytvořit dostatečně velký průchod umožňující průchod vyder pod komunikací na molu. Je také možné zvážit provedení mola na pilotech.
- Na severní a severovýchodní hranici areálu realizovat husté výsadby původních listnatých keřů a stromů, která by plnily pohledově a částečně i zvukově izolační funkci. Cílem je snížení rušení na navazujících plochách, kde byl zjištěn občasný výskyt chřástala polního.
- Do provozního řádu rekreačního areálu zanést zákaz pořádání hromadných kulturních a sportovních akcí v měsících duben a květen. Cílem je omezit rušivé vlivy na okolní plochy (včetně pravého břehu Lipna) v době toku tetřívka obecného.

4. Pořadí variant

Hodnocení záměru prokázalo, že varianta 1 a varianta 2 budou mít na soustavu Natura 2000 silnější vliv, než varianta 3. Důvodem je zejména menší vliv na migrační koridor vydry říční. V závěrečném stanovisku proto doporučuji záměr povolit ve variantě 3.

8 Seznam použité literatury a podkladů

- Bílek O. (2010): Hodnocení významnosti vlivů záměru na evropsky významné lokality a ptačí oblasti dle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., 55 s.
- Caizergues A. & Ellison L. N. (2002): Natal dispersal and its consequences in Black Grouse *Tetrao tetrix*. *Ibis* 144: 478–487.
- Ditrich O. (2009): Faunistika vybraných skupin bezobratlých živočichů zájmového území rekreačního objektu Dolní Vltavice se zaměřením na výskyt chráněných a ohrožených druhů. Posouzení případného vlivu zamýšlené výstavby mariny na výskyt těchto živočichů, 20 s.
- Aleš Friendrich (2009): Vegetační průzkum lokality se záměrem stavby “Rekreační komplex a marina Dolní Vltavice”, 21s.
- Hora J., Brinke T., Vojtěchovská E., Hanzal V., Kučera Z. eds. (2010): Monitoring druhů přílohy I směrnice o ptácích a ptačích oblastí v letech 2005–2007. 1. vydání. Praha. AOPK ČR, 2010. 320 s.
- Kolektiv (2001): Péče o lokality soustavy Natura 2000: Ustanovení článku 6 směrnice o stanovištích 92/43/EHS, edice Planeta, IX/4.
- Kolektiv (2001a): Hodnocení plánů a projektů, významně ovlivňujících lokality soustavy Natura 2000: Metodická příručka k ustanovení článků 6(3) a 6(4) směrnice o stanovištích 92/43/EHS, edice Planeta, XII/1.
- Lešák L. (2009): Ornitologický průzkum lokality, 8 s.
- Marjakangas A. & Kiviniemi S. (2005): Dispersal and migration of female black grouse *Tetrao tetrix* in eastern central Finland. *Ornis Fenn.* 82: 107–116.
- MŽP ČR (2007): 15. Metodika hodnocení významnosti vlivů při posuzování podle § 45i zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů. *Věstník MŽP ČR*, částka 11, s. 1 – 23.
- Svobodová J. (2005): Nehasnoucí hvězda-tetřívka obecná (*Tetrao tetrix*), *Sylvia* 41:17-33.
- Šamata J., Šandera M. (2009): Průzkum obojživelníků plazů a savců (zejména drobných) k záměru výstavby rekreačního střediska a mariny Dolní Vltavice, 9 s.
- Warren P. & Baines D. (2002): Dispersal, survival and causes of mortality in black grouse *Tetrao tetrix* in northern England. *Wildl. Biol.* 8: 129-135.
- Zákon ČNR ČR č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů.